

Qanoq iliornikkut akisussaassuseqarluartumik piujuaannartitsisumillu aalisarnermut politikkeqarnikkut qulakkeersinnaaneripput, aalisakkanit tunisassiagut nunani tamalaani akuerisaasumik MSC-mik meqqeqalersinnaanissaat nunanilu tamalaani niuerfinni pisisartut akisussaassuseqarluartumik piujuaannartitsiviusumillu aalisarnissamik piumasaqarnerata sakkortusiartornera ilutigalugu unammillersinnaaneq ingerlassinnaajumallugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallissutissatut siunnersuut.

(Inatsisartuni ilaasortaq Niels Thomsen, Demokraatit)

Akissuteqaat

(Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoq)

Qanoq iliornikkut akisussaassuseqarluartumik piujuaannartitsiviusumillu aalisarnermut politikkeqarnikkut kalaallit uagut aalisakkanit tunisassiatta nunani tamalaani akuerisaasumik meqqeqalersinnaanissaat Naalakkersuisut qulakkeersinnaaneraat pillugu Inatsisartuni ilaasortaq Niels Thomsen apeqquteqaat aallaavigalugu oqallissutissatut siunnersuuteqarpoq.

Siullermik Naalakkersuisut oqaatigissavaat piujuaannartitsiviusumik aalisarnerq aalisakkanillu tunisassiatta MSC-mik meqqeqalersinnaanissaannik suliaq oqallisigissallugu uatsinnut soqutiginarluinnarmat, minnerunngitsumik qaammatini kingullerni nunatsinni aalisartut tungaannit nalunaarutaasartut tamatuma pisariaqassusia naqissuserpaat, Naalakkersuisullumi aalisakkanit tunisassiorneq soqutigilluinnarlugu malinnaaffigaat.

MSC-mik meqqilersuineramik suliaqarnermut tunngaviusoq aallaveqarpoq malittarisassanit FA0-mit (Naalagaaffiit Peqatigiit ataanni nunarsuarmi inuussutissaqarniarnermut tunngatillugu suliniaqatigiiffissuaq) aalajangersarneqartunit, tuluit oqaasii atorlugit maleruaqqusat taaguuteqarlutik "Code of Conduct for Responsible Fishery". Aalisarnermik ingerlatsiviit maleruagassanut qanoq iliorneq pillugu malittarisassanik allassimanngitsunik katersuilluni (Code of Conduct)-imi piumasarineqartut sukannersut naammassisinnaagunikkit maleruaqqusat ersarinnerusut tunngavigalugit MSC-mik meqqimik tunineqarsinnaapput.

Marine Stewardship Council iluanaaruteqarnissaq pinnagu suliniaqatigiiffiuvoq nioqqutissiornermik ingerlatsivissuarmit Unilever-imit WWF suleqatigalugu 1990-ikkut naalerneranni pilersinneqartoq, suliniaqatigiiffissuarlu taanna tassaavoq aalisarnermik ingerlatsivinnik nalilersuisartoq.

Piviusoq tunngavigalugu oqassagaanni imaappoq MSC-mik meqqiliisarnermi tunngaviit pingaernerit pingasut ukuupput:

- Aalisakkanik qaleralinnillu atuinerup piujuartitsinissamik ingerlanneqarnissaa.
- Aalisarnerup malitsigisaanik avatangiisinik mingutsitsinnginnissaq.
- Aalisarnermik kinguneqarluartumik ersitsumik paasiuminartumillu ingerlatsinissaq.

Tunngavigisat taakku naapertorlugit aalisarnermik ingerlatsiviit MSC-mik meqqilerneqarnissamik qinnuteqartut apeqquterpassuit atorlugit pointilersuinikkut naliliivigineqartarput. Tunngaviit pingasut malillugit agguaqatigiissillugu 80 aamma 100 akornanni pointinik angusaqaraanni, piumasaqaatinik naammassininnertut isigineqartarpoq, kisianni apeqqutinit 75 missaanniittunit ataasiinnannguaq 60 pointit ataallugit pointinik angusaqarfigigaanni, tamatuma kingunerissavaa aalisarnermik

ingerlatsiviusup pineqartup MSC-mik meqqiliivigineqarnissamut piumasarineqartunik naammassinninngitsutut isigineqarnera . Taamaammat aalisarnermik ingerlatsivinnut pointinik ikippallaanik pissarsisunut pisariaqassaaq angusaqanermikkut pitsanngoriartitsinissaminnik ilungersuuteqarnissaat aalisarnermik ingerlatsinermik nutaamik naliliivigineqarnissaq pitinnagu.

MSC-mik meqqilerneqarnissamut piumasarineqartut pingaarnersaasa ilagaat aalisarnermik ingerlatsinermi pineqartumi ungasissoq isigalugu anguniagassat anguniarnissaannut iliuusissatigut pilersaarusiorsimanissaq. Taamatut ungasissoq isigalugu nakkutiginninnermik ingerlatseriaaseqarnikkut ingerlatsinermut pilersaarusiorneq anguneqartarpoq, tamannalu tunngavigerpiarlugu 2010-mi Kalaallit Nunaata kimmur sineriaani raajarniarnermik ingerlatsinermut pilersaarusiortoqarpoq. Ulluni makkunani kalaallit qalerallinniarnermik ingerlatsinerannut pilersaarusiortoqarpoq kiisalu saarullinniarnermik ingerlatsinermut pilersaarusiortoqarluni. Tamakku saniatigut nalunaarutit arlallit aalisarnermik ingerlatsinermut tunngasut allannguutissaat suliarineqarput tamatumuunakkut qulakkeerniarlugu siunissami MSC-mik meqqiliinissamut allaffissornikkut tunngavissat qulakkeerniarlugit kalaallit raajaataat kisiisa pinnagit aalisakkalli allat aamma eqqarsaatigalugit.

Erseqqissarneqassaaq Naalakkersuisut aalisakkat Kalaallit Nunaanneersut pinngitsoornatik MSC-mik meqqilerneqarnissaannut angusaqarnissamik imaluunniit qulakkeerinninnissamik periarfissaqanngimmata. Akisussaassuseqarluartumik pisassanik aalajangersuisarnikkut piujuaannartitsinissap qulakkeersimaneratigut, ingerlatsinermut pilersaarusiortornerisigut kiisalu inatsiseqarnikkut pissutsinik allanik qulakkeerinnittarnikkut Naalakkersuisut MSC-mik meqqiliinissamut angunissaanut aqqutissieqataassapput. Taamaalilluni naggataatigut oqartariaqarpoq aalisarnermik inuussutissarsiuullit tunisassiamik MSC-mik meqqilerneqartalerinissaat namminnek akisussaaffigaaq. Taamaattumik qulliunerusumit isigalugu MSC-mik meqqilersuineq namminersortumik suliniutaavoq.

Pisiniarferujussuit inuussutissaarniarfiusut imminnut ataqatigiiaat pingaartumik Europa-miittut, aammali Europap avataaniittut aalisakkanik tunisassiat tunisatik piujuaannartitsinissaq tunngavigalugu pisarineqarsimanissaat tunisassiarineqarsimanissaallu pillugit piumasaqarneruleriartorput. Ineriartornermut taamaattumut pissutaanerpaajuvoq pisisartut tunisassiornermut tunngasunik, aalisagaqarfii peqassusiinik kiisalu pissutsit uumassusilinnut tunngasut nioqqutissanut pisiarisartakkaminnut attuumassuteqartut pillugit ilisimasaasa annertusiartornerat. Taamaammat pisisartut tassaalerput tunisassianik tuniniaanermi aalajangiisuunerpaajulersut. Taamaattumik tunisassiorfissuit soorlu Royal Greenlanditut aamma Polar Seafood-itut ittut piginneqatigiiffiillu allat Kalaallit Nunaanneersut annertunerujartortumik tunisassiaminnik tuniniaanerminni ajornartorsiuleriartorput, pisiniarferujussuit tunisassianik MSC-mik meqqilinnik pisiumanerulermata.

Taamaattumik canadamiut raajaataasa immami nillertumi pisarineqartartut MSC-mik meqqiligaanerat kalaallit raajaataannik tuniniaaneq eqqarsaatigalugu ajornartorsiutaalerpoq annertoq, pissutigalugu Canada raajanik nioqquteqarnermi Kalaallit Nunaannut unammillernerpaajummat. Aalisarnermilli ingerlatsisut nalunaarutaat naapertorlugit suli nioqqutissiat MSC-mik meqqillit meqqiligaanngitsullu akii taasarialimmik nikingassuteqanngillat. Taamaattorli MSC-mik meqqillit meqqilerneqanngitsunut naleqqiullugit 10 % angullugu akisunerulernissaat siunissami piimaartoq naatsorsuutigineqarpoq, maannakkullumi akit nikinganerat malunniutimisaalereerpoq. Taamaattumik meqqilerneqarneq aallaqqaammur pingaarnertut kalaallit tunisassiorfiisa nioqqutissiaminnik tunisarnissaannut pitsaasunik periarfissaqartitsilissaaq, pissutigalugu kalaallit tunisassiorfiisa allaanngitsumik tunitivissat ilaat annaasinnaammattigit MSC-mik meqqilersinnissaq angunngikkunukku.

Naluneqanngitsutut piffissami sivitsortumi Kalaallit Nunaata kimmur sineriaani raajarniarneq nalilersuiffigineqarpoq MSC-mik meqqilersinneqarnissaq anguniarlugu. Aqutsinerup allaffissornerullu tungaasigut suliniutinut meqqilerneqarnissamik suliamut ilaasunut tunngatillugu oqaatigineqassaaq Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup Naalakkersuisullu kalaallit aalisarnermik inuussutissarsiuuteqarnerata tungaatigut kinguneqarluartumik suleqatigiissimmamata,

suleqatigiinnermut ilaatinneqarlutik GA aamma KNAPK. Oqaatigineqareersutut aalisarnermik inuussutissarsiateqarnermi killiffiusut Naalackersuisunit malittarineqaqqissaarput, taamaammallu pingaarpoq aalisakkattaaq allat MSC-mik meqqilerneqarnissaannik sulinerup ingerlannissaa. Tamannalumi tunngaviuvoq maannakkut qalerallit pillugit ingerlatsinermut pilersaarusiortoqarmat taamaaqataanillu saarullit pillugit ingerlatsinermut pilersaarusiorneq ingerlanneqarmata.

Taamatut oqaaseqarlunga siunnersuut Inatsisartuni oqaluuserisassanngortippara neriullunga kinguneqarluartumik oqallittoqarumaartoq.